

Statskassen uden at lægge tilstrækkelig Vægt paa den eneste virkelige, den nationaløkonomiske Besparelse, hvortil hine Besparelser aabne Mulighed, og hvori deres Betydning alene ligger. En nationaløkonomisk Besparelse er i Virkeligheden kun den, der fritager Skatteyderne for Beløb, som de tidligere have ydet. Jeg vil indrømme, at der kan være Forhold, under hvilke en blot Besparelse paa Budgettet kan falde sammen med en nationaløkonomisk Besparelse, nemlig i de Lande, hvor man har en slet finansiel Status, hvor man har Underbalance eller dog er nær derved. Der er enhver Budgetbesparelse selvfølgelig identisk med en nationaløkonomisk Besparelse, forsaavidt den befrier for at opkræve nye Skatter, men under vore Forhold, hvor vi ere saa overordentlig heldigt — eller uheldigt stillede ligesom man nu tager det — men i hvert Fald fra Statskassens Standpunkt saa rigt situerede, at vi have et Overskud af flere Millioner, er kun den Besparelse i Virkeligheden nationaløkonomisk, som finder sit Udtryk i en Nedsættelse af Skatterne. Det er ikke Andet, end hvad enhver Nationaløkonom vist vil indrømme, at det er en nationaløkonomisk Feil, naar der uden Nødvendighed opkræves Penge af Skatteyderne, naar der gaar Kapitaler ud af den private Besiddelse og over i Statskassen uden Nødvendighed; thi selv om disse Kapitaler, der ligge i Statskassen, forrentes og maaske blive anvendte til enkelte, vel ikke paa-trængende, men nyttige Foranstaltninger, er der ingen Tvivl om, at den almindelige Nationalformue vilde forges mere, dersom Kapitalerne vare blevne i privat Eie, da det jo er en almindelig anerkjendt Sætning, at den private Dristighed forøger Nationalformuen i en ganske anden Grad end den Drift og Aktivitet, der sker gennem den centrale Statskasse. Det tør jeg altsaa betragte som Noget, der er givet og ikke vil finde Modsigelse fra nogen Side, at en saadan Opkrævning af Indtægter, som der finder Sted her, er en Feil, et Uheld, det er Noget, som en Finansbestyrelse ikke bør lade gaa i Længden, og som er saa langt fra at burde glæde en Finansminister, at han meget snarere ved at se et saadant Overskud voxe og komme igjen hvert Aar, maa blive meget betænkelig ved sit Budget og gjøre sig det klart, at der maa være en aabenbar Feil i Landets Finansbestyrelse. Der sker her Ring, som ikke, hverten fra et økonomisk eller fra et Statshusboldnings synspunkt, ere rigtige, og som derfor bør rettes. Der er saameget mere Grund her til dette, som det økonomiske Tab, der foranlediges ved Opkrævelse af disse Indtægter, som ikke ere nødvendige til at afholde de paa Finansloven opførte Udgifter, sker gennem Skattelove, der ikke blot berøve den private Virksomhed Kapitaler og svække Landets økonomiske Udvikling, men som ogsaa paa anden Maade have en skadelig Indflydelse herpaa. Jeg sigter derved navnlig til Løbs- og Skibsafgifts-

lovene. Her opkræves usødvendige Udgifter, Penge, som ikke behøve at opkræves og som samtidigt med, at de uden Nytte berøve Folket en Del af dets Eiendom, hemme den industrielle Udvikling i Landet. Men dertil kommer endnu, at gjøre vi os Rede for, ad hvilke Veie det store Overskud navnlig kommer tilstede, vil man se, at det ikke blot er en økonomisk Pligt at sørge for, at dette Overskud bliver reduceret, men det er ogsaa en Humanitetspligt, thi Enhver, der har læst Finansloven igennem, vil være bleven opmærksom paa, at dette Overskud væsentlig skyldes de indirekte Afgifter. De have i de senere Aar været i bestandig Stigen. Jeg tror, at Løbsafgifterne ere flegne fra 16 til 20 Millioner. Aaar er selve Indførselstolden opført med 18 Millioner, og dertil kommer den Told, der opkræves i Genhold til Loven af 15de August 1864, hvilken Told nu opføres med 2 Millioner Kr. Ville vi dertil lægge Skibsafgiften, som iaar er steget fra 670,000 til over 800,000 og desuden Brændevinsafgiften i Genhold til Loven af 1864, komme vi i Et og Alt i Genseende til indirekte Afgifter op til mellem 20 og 30 Millioner Kr. Denne enorme Stigen af de indirekte Afgifter er, som jeg tillod mig at bemærke, ikke blot en økonomisk Ulempe, men ogsaa en Ubillighed mod Folket, thi disse Udgifter opkræves jo for en meget væsentlig Del netop hos de Medlemmer af Samfundet, der have mindst Raad til at betale. Dette gælder for det første hele Brændevinsafgiften eller dog en meget væsentlig Del af den, dernæst gælder det en stor Del af Tolden, idet der jo er Told paa saadanne Gjenstande som Kaffe, Sukker o. s. v. foruden paa forskjellige Raamaterialier, og disse Afgifter hvile jo ligesom paa den arbejdende, uformuende Del af Befolkningen. Det er altsaa Afgifter, der opkræves mod Billighed, Afgifter, man til Nød kunde forsøve at opkræve under Forhold, hvor Landet trængte haardt til Penge. En Del af Afgiften er ogsaa, da den blev indført, motiveret ved de vanskelige Forhold, hvorunder Landet dengang befandt sig; men Afgifter som disse paa en Tid, da Statskassen har Overskud paa Penge, og hvor vanskelige Forhold ikke ere tilstede, ere en aabenbar Uretfærdighed, idet de berøve Medlemmer af Samfundet, der meget ofte staa paa Grændsen af Trang, og som maaske netop gennem Erklæggelse af disse Udgifter bringes over til den trængende Klasse, de nødvendige Subsistensmidler. Dette gælder for en Del — ganske vist ikke i saa høj Grad, jeg vil ikke sige, at den rammer saa langt ned — Stempelafgiften, som jo nu ifølge Lovforslaget forudsættes opkrævet med 22—23 Hundre tusinder Kr. Det er ligeledes en Afgift, der er i høj Grad trykkende for Omsætningen saavel som for den ubemidlede Del af Befolkningen. Se vi imidlertid hen til, hvad der fra Regjeringens Side er sket for at løde paa denne Ulempe, finde